T005 A HÀM V 55-Kinh Khổ Ấm Nhân Sự

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 55

PHAÄT NOÙI KINH KHOÅ AÁM NHAÂN SÖÏ Haùn dòch: Ñôøi Taây Taán, Sa-moân Thích Phaùp Cöï.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Ni-caâu-laâu, thuoäc thaønh Ca-duy-la-baø cuûa chuûng toäc Thích-ky-ñeå (doøng Saùt-ñeá-lôïi). Baáy giôø Thích-ma-ha-naêng-cöø, sau buoåi tröa ung dung ñi ñeán choã Ñöùc Theá Toân. Ñeán nôi, oâng ñaûnh leã nôi chaân Ñöùc Theá Toân, roài ngoài qua moät beân. Thích Ñaïi löïc só (Thích-ma-ha-naêng-cöø) sau khi ngoài qua moät beân lieàn baïch vôùi Ñöùc Theá Toân: –Nhö nhöõng phaùp Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng daïy con ñeàu bieát heát. Ñoù laø ba yù nieäm troùi buoäc: YÙ daâm troùi buoäc, yù saân haän, ngu si troùi buoäc. Nhö vaäy, nhöõng phaùp Ñöùc Theá Toân chæ daïy con ñeàu bieát. Nay con ñaõ daáy khôûi söï daâm duïc vöôùng maéc nôi yù mình, ñaõ daáy söï saân haän vaø ngu si vöôùng maéc nôi yù mình. Cho neân, baïch Ñöùc Theá Toân, con ñaõ nghó nhö vaày: “Ta coù phaùp gì chöa döùt saïch maø khieán sanh ra daâm duïc, vöôùng maéc nôi taâm yù? Sanh ra söï saân haän, ngu si vöôùng maéc nôi taâm yù?”. Ñöùc Phaät daïy: –Naøy Ñaïi löïc só, phaùp chöa döùt saïch, khieán cho oâng ôû taïi nhaø cuõng khoâng hoïc ñaïo, khoâng tin vaø öa thích vieäc xuaát gia, töø boû gia ñình. Naøy Ñaïi löïc só, neáu phaùp aáy döùt saïch thì oâng seõ khoâng ôû taïi gia, oâng chaéc chaén seõ coù theå tin thích xuaát gia, töø boû gia ñình hoïc ñaïo. Naøy Ñaïi löïc só, phaùp aáy vì chöa döùt saïch cho neân môùi khieán oâng ôû taïi nhaø, khoâng tin thích xuaát gia, töø boû gia ñình hoïc ñaïo. Baáy giôø Thích Ñaïi löïc só töø toøa ñöùng daäy, böôùc qua moät beân, söûa

laïi y phuïc, chaép tay höôùng veà Ñöùc Theá Toân, thöa: Nhö vaäy, nay con ñoái vôùi Ñöùc Theá Toân coù söï tin thích, cuùi mong Ñöùc Theá Toân kheùo vì con giaûng noùi phaùp. Con nhôø thaáy phaùp maø döùt saïch ñöôïc nghi ngôø. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Ñaïi löïc só, coù naêm daâm duïc, aùi nieäm, aùi saéc, gaàn vôùi daâm, khieán nhieãm ñaém: Maét bieát saéc, tai bieát tieáng, muõi bieát muøi, löôõi bieát vò, thaân bieát vaät mòn trôn. ÔÛ trong caùc thöù aáy maø töï vui thích, yeâu meán muøi vò, vui thích trong ñoù. Nhö vaäy, naøy Ñaïi löïc só, ôû trong söï thuù vò cuûa daâm coù nhieàu hö hoaïi. Naøy Ñaïi löïc só, vì sao noùi ôû trong daâm duïc coù nhieàu söï hö hoaïi? Naøy Ñaïi löïc só, neáu ngöôøi con nhaø doøng doõi hoïc laøm thôï kheùo leùo ñeå töï baûo toàn maïng soáng, hoaëc caøy ruoäng, hoaëc mua baùn, hoaëc sao cheùp saùch, hoaëc hoïc soá, hoaëc hoïc toaùn, hoaëc hoïc in aán, hoaëc hoïc thô, hoaëc hoïc laøm ñoà goám, hoaëc daïy hoïc, hoaëc ñöôïc vua chieâu moä; nhöõng ngöôøi aáy bò söï buoát giaù böùc baùch, söï noùng laïnh thieâu ñoát, phaûi nhaãn chòu söï ñoùi khaùt daøy voø, bò muoãi moøng, chí raän chích huùt, hoï mong caàu tieàn cuûa. Ngöôøi con nhaø doøng doõi kia, nhö vaäy, ñaõ laøm nhöõng vieäc nhö vaäy, sieâng naêng laøm vieäc nhö vaäy, nhöng vaãn khoâng theå kieám ra tieàn. Keû aáy lieàn öu

saàu, khoâng vui, khoùc loùc, töï ñaùnh, ñaäp thaân mình, taêng theâm söï ngu si, sieâng naêng laøm vieäc maø khoâng coù keát quaû. Neáu ngöôøi con nhaø doøng doõi kia laøm nhöõng vieäc nhö vaäy, sieâng naêng laøm vieäc nhö vaäy, keû aáy coù ñöôïc nhieàu tieàn cuûa. Khi ñöôïc tieàn cuûa roài, vò aáy lieàn giöõ gìn ñöøng cho tieàn cuûa aáy bò vua chieám ñoaït, khoâng ñeå giaëc cöôùp, khoâng ñeå löûa chaùy, khoâng ñeå hö muïc, khoâng ñeû hao toån, bò thaát lôïi. Keû aáy gìn giöõ tieàn cuûa nhö vaäy nhöng vaãn bò vua chieám ñoaït, giaëc cöôùp, löûa chaùy, bò tieâu huûy, hao toån, bò thaát lôïi. Keû aáy lieàn öu saàu, khoâng vui, khoùc loùc, töï ñaùnh, ñaäp thaân mình, chæ theâm söï ngu si. Laïi nöõa, nhöõng gì maø ta yeâu thích laâu daøi chaéc chaén seõ bò hö hoaïi. Do ñoù, naøy Ñaïi löïc só, thaân ôû hieän taïi naøy laø khoå aám. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng, chính laø nhaân duyeân cuûa duïc aáy. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh nhaân vì tham duïc ñöa ñeán tham duïc taêng tröôûng. Do tham duïc maø meï tranh vôùi con, con tranh vôùi meï, cha tranh vôùi con, con tranh vôùi cha, anh tranh vôùi em, em tranh vôùi anh. Hoï

tranh giaønh vôùi nhau: Meï noùi con sai, con noùi meï sai, cha noùi con sai, con noùi cha sai, anh noùi em sai, em noùi anh sai. Huoáng chi laø ñoái vôùi ngöôøi ngoaøi? Naøy Ñaïi löïc só, ñoù laø khoå aám hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng khieán vua tranh vôùi vua, Baø-la-moân tranh vôùi Baø-la-moân, Cö só tranh vôùi Cö só, giaëc cöôùp tranh vôùi giaëc cöôùp, thôï thuyeàn tranh vôùi thôï thuyeàn. Hoï tranh giaønh vôùi nhau taïo ra ñuû thöù duïng cuï ñeå chieán ñaáu. Hoaëc duøng tay ñaùnh, hoaëc duøng ñaù neùm, hoaëc duøng dao ñaâm, gaäy ñaäp, trong ñoù coù ngöôøi cheát, hoaëc khoå gaàn cheát. Naøy Ñaïi löïc só, ñoù chính laø khoå aám trong hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng, neân hoï môùi maëc aùo giaùp, mang cung teân, mang aùo giaùp baèng da, caàm dao thaät beùn, vaây nhau maø ñaùnh. Khi laâm traän, hoï hoaëc duøng voi ñeå ñaáu, hoaëc duøng ngöïa, hoaëc duøng xe, hoaëc duøng boä binh, hoaëc duøng ñaøn baø, hoaëc duøng ñaøn oâng; ôû ñaáy hoaëc coù ngöôøi cheát, hay khoå gaàn cheát. Ñoù chính laø, naøy Ñaïi löïc só, khoå aám trong hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh do tham duïc ñöa ñeán duïc taêng tröôûng, neân hoï môùi maëc aùo giaùp, mang cung teân, mang aùo giaùp baèng da, caàm dao thaät beùn, ñi ñeán thaønh thaät cao yù muoán coâng phaït. Nhöõng keû aáy trong luùc ñoù, hoaëc thoåi tuø vaø, hoaëc ñaùnh troáng, hoaëc duøng tieáng keâu goïi, hoaëc duøng chaøy saét, hoaëc duøng xoa, hoaëc duøng kích, hoaëc duøng baùnh xe beùn, hoaëc duøng teân baén laãn nhau, hoaëc xoâ ñaù chaïy loaïn xaï, hoaëc duøng noû, hoaëc laáy nöôùc ñoàng soâi ñoå xuoáng, trong ñoù coù ngöôøi cheát, hay khoå gaàn cheát. Naøy Ñaïi löïc só, ñoù chính laø khoå aám trong hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng neân hoï ñi ñeán thaønh aáp cuûa vua, hoaëc xuyeân qua töôøng, phaù kho, hoaëc aên caép ñoà vaät cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc ñaùnh hoaëc chaän ñöôøng cöôùp cuûa ngöôøi khaùc, phaù thaønh ngöôøi khaùc, phaù thoân, gieát ngöôøi. Keû aáy bò quan chöùc traùch baét

ñöôïc haønh xöû ñuû ñieàu khoå sôû, hoaëc chaët tay, hoaëc chaët chaân, hoaëc caét tai, hoaëc xeûo muõi, hoaëc caét löôõi, hoaëc caét buùi toùc, hoaëc caét toùc, hoaëc caét caû toùc vaø buùi toùc, hoaëc boû vaøo trong hoøm, hoaëc laáy aùo phuû laïi roài gieát, hoaëc laáp caùt ñaù leân treân, hoaëc phuû coû leân

treân, hoaëc boû trong mieäng con löøa baèng saét, hoaëc boû trong mieäng con sö töû baèng saét, hoaëc boû vaøo trong caùi chaûo baèng ñoàng, hoaëc boû trong chaûo baèng saét, hoaëc caét ra töøng ñoaïn, hoaëc duøng dao beùn ñaâm vaøo hai tay, hoaëc naèm treân giöôøng baèng saét noùng, hoaëc duøng daàu soâi maø röôùi, boû vaøo coái laáy chaøy saét maø giaõ, hoaëc cho raén caén, hoaëc laáy gaäy ñaäp, hoaëc duøng caây neùm, hoaëc daãn ñeán döôùi caây neâu laáy dao chaët ñaàu. Naøy Ñaïi löïc só, ñoù chính laø khoå aám trong hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng, taïo thaân haønh khoå, mieäng, yù haønh khoå. Luùc aáy hoï hoaëc bò khoå hoaïn beänh, naèm ôû treân giöôøng, naèm ôû trong boùng maùt, thaân bò beänh, cöïc khoå, ñau ñôùn, khoâng vui, maïng soáng saép heát. Keû aáy thaân haønh khoå, mieäng, yù haønh khoå, ñeán luùc maïng chung taâm yù ñieân ñaûo höôùng sanh veà caûnh giôùi phía döôùi. Gioáng nhö luùc hoaøng hoân, maët trôøi saép laën xuoáng ngoïn nuùi lôùn, xuoáng giöõa ngoïn nuùi lôùn thì boùng hoøn nuùi aáy ngaõ daøi döôùi ñaát. Cuõng nhö vaäy, keû kia thaân haønh khoå, mieäng haønh khoå, yù haønh khoå, ñeán luùc maïng chung taâm yù ñieân ñaûo höôùng sanh veà caûnh giôùi phía döôùi. Keû aáy nghó nhö vaày: “Thaân ta khoå haïnh, mieäng khoå haïnh, yù khoå haïnh neân taâm yù ñieân ñaûo höôùng sanh veà caûnh giôùi phía döôùi. Ta voán khoâng thöïc haønh ñuùng phaùp, voán khoâng laøm phöôùc, ta chæ laøm ñieàu toäi aùc. Vì thích laøm aùc, tham lam, laøm ñieàu hung baïo, khoâng laøm vieäc phöôùc, khoâng laøm vieäc thieän, khoâng laøm theo choã ñaùng quy ngöôõng, chaéc chaén ta phaûi ñoïa bò vaøo coõi aùc”. Luùc ñoù keû aáy lieàn coù söï thay ñoåi, hoái haän. Thay ñoåi hoái haän roài, nhöng cuoái cuøng vì soáng baát thieän cho neân khi maïng chung cuõng laø baát thieän. Naøy Ñaïi löïc só, ñoù chính laø khoå aám trong hieän taïi. Do tham duïc neân ñöa duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chuùng sanh do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng, taïo taùc thaân haønh khoå, khaåu vaø yù haønh khoå. Keû aáy taïo thaân haønh khoå roài, taïo mieäng, yù haønh khoå roài, do nhaân ñoù, duyeân ñoù khi thaân hoaïi maïng chung sanh trong coõi aùc ñòa nguïc. Chính ñoù, naøy ñaïi löïc só, chính laø khoå aám cuûa thaân naøy trong ñôøi sau. Do tham duïc neân ñöa ñeán duïc taêng tröôûng. Naøy Ñaïi löïc só, chính laø do naêm söï thuù vò cuûa tham duïc neân coù nhieàu khoå, hö hoaïi. Coøn vò Thaùnh ñeä töû thì khoâng nhö vaäy, coù tri kieán nhö thaät,

khoâng coù hyû laïc ñoái vôùi daâm, vì noù taïo ra phaùp aùc baát thieän. Ñoù goïi laø söï tòch tónh voâ thöôïng. Nhö vaäy, naøy Ñaïi löïc só, Thaùnh ñeä töû cuøng töông öng vôùi phaùp daâm nhö vaäy. Laïi nöõa, naøy Ñaïi löïc só, Ta ñoái vôùi tham duïc duø nhoû cuõng bieát noù laø khoå, bieát noù laø hö hoaïi. Ñoù laø tri kieán nhö thaät cuûa Ta, Ta cuõng khoâng truï trong tham duïc taïo ra phaùp aùc baát thieän, maø truï trong söï phoøng hoä an laïc, chính laø söï tòch tónh voâ thöôïng. Naøy Ñaïi löïc só, nhö vaäy

Ta khoâng töông öng vôùi phaùp tham duïc. Naøy Ñaïi löïc só, coù moät thôøi Ta ôû trong hang Thaát dieäp, Beä-ñaø-leä Chæ höõu hieáp, thuoäc thaønh Vöông xaù. Naøy Ñaïi löïc só, vaøo luùc xeá chieàu Ta ñöùng daäy ñi ñeán beân Chæ höõu hieáp, Ta ôû ñoù, töø xa troâng thaáy caùc Ni-kieàn, hoï thöôøng khoâng ngoài maø luoân quyø, tu taäp khoå haïnh raát thoáng khoå. Ta lieàn ñi ñeán choã hoï. Ñeán nôi, Ta noùi vôùi hoï: –Vì sao? Naøy Ni-kieàn, laïi quyø maõi khoâng ngoài nhö theá, tu taäp khoå haïnh quaù söùc nhö vaäy? Hoï ñaùp: –Naøy Cuø-ñaøm, vò thaày laõnh ñaïo phaùi Ni-kieàn thaân toäc töû ñaõ nhö vaày: “Naøy caùc Ni-kieàn, chuùng ta voán taïo caùc haønh aùc nay haønh phaùp khoå haïnh naøy seõ tieâu tröø caùc haïnh aùc kia. Ñoù laø nay thaân nghieäp haønh khoå haïnh, khaåu, yù nghieäp haønh khoå haïnh, neáu coù ñieàu aùc haõy ñöøng laøm”. Ta noùi vôùi hoï: –Naøy caùc Ni-kieàn, vì sao caùc oâng ñoái vôùi vò thaày laõnh ñaïo phaùi Ni-kieàn coù theå tin, coù theå nhaän lôøi cuûa vò aáy ñöôïc? Sao laïi khoâng nghi ngôø vò thaày aáy? Hoï traû lôøi: –Naøy Cuø-ñaøm, vò thaày laõnh ñaïo phaùi Ni-kieàn cuûa chuùng toâi, chuùng toâi khoâng nghi ngôø vò thaày aáy, vì vò aáy coù theå tin caäy, coù theå chaáp nhaän ñöôïc. Ta ñaùp laïi hoï: –Nhö vaäy, neáu nhö trong chuùng Ni-kieàn cuûa caùc oâng, coù vò Ni- kieàn voán ñaõ taïo haïnh aùc, neân phaûi haønh khoå haïnh cuøng cöïc. Vò Ni- kieàn aáy sau khi cheát ñôøi sau sanh laïi ôû nhaân gian seõ cuõng laïi hoïc ôû trong phaùi Ni-kieàn naøy, phaûi thöôøng quyø, khoâng ngoài theo khoå haïnh nhö vaäy, nhö nay caùc oâng ñang laøm sao? Hoï noùi nhö vaày:

–Naøy Cuø-ñaøm, khoâng theo haïnh thieän vaãn ñöôïc quaû baùo thieän. Vua Taàn-phuø-baø soáng yeân oån trong an laïc, coøn Sa-moân Cuø-ñaøm thì khoâng ñöôïc nhö vaäy. Ta ñaùp: –Naøy caùc Ni-kieàn, caùc oâng noùi nhö vaäy laø khoâng ñuùng. Vì sao vaäy? Vì keû phaøm phu ngu si, baát ñònh, khoâng thieän, khoâng nhaøm chaùn, khoâng bieát ñuû môùi noùi: “Vua Taàn-phuø-baø thöôøng ôû nôi thieän, thöôøng ñöôïc an laïc, coøn Sa-moân Cuø-ñaøm thì khoâng ñöôïc nhö vaäy”. Naøy caùc Ni-kieàn, phaûi tröôùc nhaát laø bieát Ta vaø taïi sao Ta thöôøng ôû trong söï an laïc, chöù khoâng noùi: “Vua Taàn-phuø-baø hay Sa-moân Cuø-ñaøm?”. Naøy caùc Ni-kieàn, Ta seõ noùi cho caùc oâng bieát: Ta laø ngöôøi kheùo soáng trong söï an laïc chöù khoâng phaûi laø vua Taàn-phuø-baø nöôùc Ma-kieät. Caùc oâng khoâng neân noùi nhö vaày: “Vua Taàn-phuø-baø nöôùc Ma-kieät thöôøng soáng trong an laïc, Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå saùnh kòp!”. Nay Ta hoûi caùc oâng: “Ai laø ngöôøi kheùo soáng trong söï an laïc, vua Taàn-phuø-baø hay Sa-moân Cuø-ñaøm? YÙ cuûa caùc Ni-kieàn theá naøo? Vua Taàn-phuø-baø nöôùc Ma-kieät ñaõ ñöôïc töï taïi veà mieäng vaø yù chaêng? Trong baûy ngaøy baûy ñeâm thaân ñaõ hoaøn toaøn an truï trong an laïc chaêng?” Caùc Ni-kieàn thöa: –Chaúng ñöôïc vaäy, thöa Cuø-ñaøm. Ñöùc Phaät hoûi tieáp: –Hoaëc saùu ngaøy, naêm ngaøy, boán ngaøy, hai ngaøy hoaëc moät ngaøy moät ñeâm vua ñöôïc töï taïi veà mieäng vaø yù chaêng? Thaân ñaõ hoaøn toaøn ñöôïc soáng trong söï an laïc chaêng? –Thöa Cuø-ñaøm, khoâng ñöôïc. –YÙ cuûa caùc Ni-kieàn theá naøo? Ta ñaõ ñöôïc töï taïi veà mieäng vaø yù chaêng? Trong moät ngaøy moät ñeâm, thaân cuûa Ta coù soáng trong söï an laïc chaêng? –Ñöôïc, thöa Cuø-ñaøm. –Töø hai, ba cho ñeán baûy ngaøy, baûy ñeâm mieäng vaø yù cuûa Ta coù

ñöôïc hoaøn toaøn kheùo soáng trong söï an laïc chaêng? –Ñöôïc, thöa Cuø-ñaøm. –YÙ cuûa caùc Ni-kieàn theá naøo? Ta vaø vua, ai thöôøng kheùo soáng trong söï an laïc, vua Taàn-phuø-baø nöôùc Ma-kieät hay laø Ta? –Nhö chuùng toâi nhôø Sa-moân Cuø-ñaøm thuyeát giaûng neân bieát ñöôïc

nghóa naøy: Chính Sa-moân Cuø-ñaøm môùi laø ngöôøi kheùo soáng trong an laïc, chöù khoâng phaûi vua Taàn-phuø-baø nöôùc Ma-kieät. –Naøy Ñaïi löïc só, haõy giaûm thieåu tham duïc, bieát noù coù nhieàu söï khoå, trong söï hö hoaïi thì noù coù nhieàu hö hoaïi nhaát. Do ñoù vò Thaùnh ñeä töû duøng trí tueä ñeå thaáy nhö thaät, neân ñoái vôùi tham duïc, phaùp aùc baát thieän khoâng vui thích chuùng. Ñoù laø söï tòch tónh voâ thöôïng. Nhö vaäy, naøy Ñaïi löïc só, vò Thaùnh ñeä töû töông öng vôùi phaùp tham duïc nhö theá. Laïi nöõa, naøy Ñaïi löïc só, Ta ñoái vôùi chuùt ít thuù vò cuûa tham duïc cuõng thaáy noù coù nhieàu khoå, bieát noù laø phaùp hö hoaïi. Ñoù laø Ta duøng trí tueä bình ñaúng thaáy nhö thaät, cuõng khoâng ôû trong tham duïc coù taïo taùc phaùp baát thieän, maø chæ chuyeân phoøng hoä ñeå ñöôïc töï vui, chính laø söï tòch tónh voâ thöôïng. Nhö vaäy, naøy Ñaïi löïc só, Ta khoâng töông öng vôùi phaùp tham duïc. Ñöùc Phaät giaûng daïy nhö vaäy, vò Ñaïi löïc só aáy cuøng caùc Tyø-kheo nghe Ñöùc Theá Toân chæ daïy xong, thaûy ñeàu hoan hyû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.